

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
NVRN DoeMee-onderzoek 2021:
de praktijk van de Wob
bij decentrale overheden

DATUM
7 juni 2022
Verz. 8 juni 2022

BIJLAGEN

BEHANDELD DOOR
IMM (Iris) Schols, JLCM (John) Janssen

TELEFOONNUMMER
043 350 4354

ONZE REFERENTIE
2022.12222

E-MAILADRES
Iris.Schols@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4230

UW REFERENTIE

Geachte raadsleden,

Op 9 mei jl. ontving u van de Rekenkamer Maastricht een brief over het 'DoeMee-onderzoek 2021' georganiseerd door de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRN) en uitgevoerd door onderzoeksbureau Pro Facto in opdracht van de NVRN.

De Rekenkamer Maastricht heeft in 2021 geparticipeerd in dit onderzoek samen met 8 provinciale rekenkamers, 2 rekenkamercommissies van waterschappen en 83 gemeentelijke rekenkamer-(commissie)s. Het onderzoek vond plaats van april 2021 tot december 2021.

De centrale vraag van het onderzoek luidde: *Hoe geven decentrale overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wet open overheid (Woo) straks gaat stellen?*

In de rekenkamerbrief informeert de Rekenkamer Maastricht de raad over de belangrijkste conclusies op landelijk niveau en voor de gemeente Maastricht. Daarnaast doet de Rekenkamer Maastricht een aantal aanbevelingen voor de gemeente Maastricht. In voorliggende raadsinformatiebrief reageren wij op de in de rekenkamerbrief voor onze gemeente geformuleerde conclusies en aanbevelingen.

Conclusies voor de gemeente Maastricht

Conclusie 1	Maastricht steekt niet negatief af ten opzichte van andere gemeenten. Alle gemeenten worstelen met het behandelen van Wob-verzoeken, vooral vanwege de hoeveelheid werk die eraan vastzit. Maastricht is daarin geen uitzondering.
-------------	--

Bestuurlijke reactie	Wij hebben van deze conclusie kennisgenomen.
----------------------	--

Conclusie 2	Maastricht heeft geen beleid vastgesteld over de behandeling van Wob-verzoeken (de passieve openbaarheid), maar heeft wel werkinstructies opgesteld.
Bestuurlijke reactie	Deze conclusie is juist. Uit het DoeMee onderzoek 2021 komt naar voren dat Maastricht - net als de meeste decentrale overheden - geen beleid heeft vastgesteld over de behandeling van Wob-verzoeken, maar dat wij wél beschikken over werkinstructies, procesbeschrijvingen en andere interne documenten over de behandeling van Wob-verzoeken.
Conclusie 3	In Maastricht vindt geen verantwoording plaats over het afhandelen van Wob-verzoeken aan de gemeenteraad.
Bestuurlijke reactie	Deze conclusie is juist. De Wob zegt niets over het afleggen van verantwoording over de uitvoering van deze wet richting volksvertegenwoordiging. Betekent dit, dat wij uw raad niet willen informeren over onze omgang met verzoeken in relatie tot de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) of de van kracht zijnde Wet open overheid (Woo) per 1 mei 2022? Nee, beslist niet. Wij horen graag uw eventuele informatiebehoefte hierover.
Conclusie 4	Maastricht houdt weinig tot geen (monitorings)informatie bij over de ontvangen en verwerkte Wob-verzoeken. Daardoor is weinig informatie beschikbaar over aantallen en aard van de Wob-verzoeken en de wijze van afhandeling. Dit verhindert een goed zicht op de kwaliteit van de afhandeling (zie ook tekstkader hierna).
Bestuurlijke reactie	Deze conclusie is juist en is mede het gevolg van de gedecentraliseerde wijze van afdoening van Wob-verzoeken in onze gemeente, waardoor geen uniformiteit bestaat met betrekking tot registratie. Denk aan: aantal (geheel) ingewilligde verzoeken, aantal Wob-besluiten waartegen bezwaar is aangetekend, gemiddelde doorlooptijd bezwaarprocedure.
Conclusie 5	Maastricht heeft geen beleid en ook geen werkinstructies die aanwijzingen geven hoe om te gaan met actieve openbaarheid.
Bestuurlijke reactie	Deze conclusie is juist. Uit het DoeMee onderzoek 2021 komt naar voren dat Maastricht - net als veel andere decentrale overheden - slechts in beperkte mate aandacht heeft besteed aan actieve openbaarheid ofwel het verstrekken van informatie over overheidsdocumenten op eigen initiatief. Tegelijkertijd blijkt uit het DoeMee onderzoek dat veel decentrale overheden - en dat geldt ook voor onze gemeente - voorbereidingen hebben getroffen voor de Wet open overheid (Woo) per 1 mei 2022.

Aanbevelingen Rekenkamer Maastricht

Aanbeveling 1	<i>Vraag het college om op centraal niveau kenmerken vast te leggen van de verzoeken om documenten openbaar te maken.</i>
Aanbeveling 2	<i>Laat u door het college informeren over de aanpassingen die ingevoerd zijn of zullen worden als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet open overheid (Woo) voor zowel de passieve als de actieve openbaarheid.</i>

Bestuurlijke reactie op aanbeveling 1 en 2

Per 1 mei 2022 is de Woo gedeeltelijk in werking getreden en is de Wob vervallen. De nieuwe wet verplicht gemeenten, informatie passief en actief te openbaren, maar veel is nog niet duidelijk. De komende periode groeien gemeenten stapsgewijs toe naar de nieuwe verplichtingen. In eerste instantie met de Woo-verzoeken.

De reikwijdte van de Woo zal de komende jaren mede door jurisprudentie worden bepaald, maar een van de hoofdgedachten is dat de besluitvorming van gemeenten transparant moet zijn. Dit wordt gerealiseerd door alle informatie die bij besluitvorming betrokken is (geweest) actief openbaar te maken. Dat vraagt veel van de inrichting van de gemeentelijke informatievoorziening in de brede zin van het woord.

Wat is per 1 mei 2022 veranderd in Maastricht?

Ook onder de Woo kan eenieder een verzoek doen om openbaarmaking van informatie. Geen Wob-verzoek, maar een Woo-verzoek. Voor de Woo-verzoeken gebruiken we het zaaksysteem Djuma. Dit systeem zorgt voor registratie, interne verspreiding van binnenkomende emails, fysieke post en elektronische Woo-verzoeken. Ook helpt het systeem bij het opvolgen van termijnen, publiceren en archiveren.

Wat verandert bij de volgende fases?

De Woo verplicht ook tot het actief, uit eigen beweging, openbaar maken van documenten uit 11 informaticategorieën, te weten: wet en regelgeving, organisatiegegevens, raadsstukken, bestuursstukken, stukken van adviescolleges, convenanten, jaarplannen en – verslagen, Wob- /Woo verzoeken, onderzoeken, beschikkingen en klachten. Actieve openbaarmaking dient plaats te vinden via PLOOI, een door het rijk ontwikkeld platform voor actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Dit onderdeel van de Woo geldt momenteel nog niet, maar treedt in werking op nader bij koninklijk besluit te bepalen tijdstippen.

Projectgroep

Een breed samengestelde projectgroep bereidt in onze gemeente de (verdere) implementatie van de Woo voor. Daarin is ook de griffie vertegenwoordigd. De

implementatie vindt stapsgewijs plaats, afhankelijk van de fasegewijze inwerkingtredingsbesluiten die op landelijk niveau worden genomen. Naar verwachting duurt de inwerkingtreding van de Woo en daarmee de invoering enkele jaren.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake